

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/102/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814209667
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814209667.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., ul. Pajštúnska č. 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., ul. Pajštúnska č. 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcom: 1/ F. C., nar. X.X.XXXX, bytom ul. H. č. X/X, A., 2/ N. C., nar. 6.X.XXXX, bytom S.. M. č. X/XX, A., 3/ Q. U., nar. XX.X.XXXX, bytom A. W. č. XX, zastúpení JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, ul. Dobrovičová č. 13, Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov v 1, 2 a 3 rade Všeobecnej ochrany práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava, IČO: 42362962, zast. JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, ul. Dobrovičova č. 13, Bratislava, o zaplatenie 7.874,08 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

O trovách konania rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 2.6.2014, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcom v 1, 2 a 3 rade zaplatenia 7.874,08 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 8.4.2005 medzi jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 a odporcami v 1 a 2 rade bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, obsahom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť im úver vo výške 300.000,- Sk a ich záväzok, ako dlžníkov splatiť poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach po 4.090,- Sk, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.5.2005 a konečná splatnosť úveru na 20.3.2015. Ručiteľský záväzok prevzal odporca v 3 rade. Dňa 4.11.2009, ako postupník uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky proti odporcom v 1, 2 a 3 rade. Podaným návrhom si uplatňuje nárok o zaplatenie splátok úveru splatných za obdobie od 20.6.2010 do 20.3.2015, v počte 58 a v celkovej výške 7.874,08 eur, pričom splátky pôvodne splatné od 20.12.2013 do 20.3.2015 sa stali splatnými dňa 18.12.2013, kedy vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zmluva o splátkovom úvere č. 0372377060 je podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodom, a preto sa bez ohľadu na povahu jej účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom. Navyše, do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných podmienkach upravených v § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v jeho 8. časti, ako aj na zmluvu podľa § 55. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku a v zák. č. 258/2001 Z. z.. V dôsledku toho, sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008.

V písomnom podaní zo dňa 14.10.2014 navrhovateľ uviedol, že odporcovia v 1 a 2 rade peňažné prostriedky v celkovej výške 300.000,- Sk čerpali dňa 8.4.2005, ktorý údaj je v platobnej histórii označený ako „Bezhot. čerpanie úveru“. Z poskytnutého úveru uhradili sumu v celkovej výške 1.092,59 eur (úhrady sú v platobnej histórii označené ako „Bezhot. splátka úveru obyv.“ a „Bezhot. splátka úveru“) nasledovne: dňa 8.4.2005 4.000,- Sk, dňa 20.5.2005 409,50,- Sk, dňa 14.6.2005 3.680,50,- Sk, dňa 20.6.2005 3.688,- Sk, dňa 23.9.2005 12.672,- Sk, dňa 20.10.2005 140,60,- Sk, dňa 2.11.2005 3.168,20,- Sk, dňa 20.12.2005 5.156,70,- Sk. Z úhrad odporcov v 1 a 2 rade na istinu bola započítaná suma 941,33 eur, na poplatky suma 132,78 eur a na úrok z omeškania suma 18,49 eur.

Odporcovia v 1, 2 a 3 rade prostredníctvom právneho zástupcu navrhli návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť. Uviedli, že Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou, a preto sa riadi režimom Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázali aj na ustanovenie § 6 ods. 3, § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného ku dňu 8.4.2005, ďalej na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I.ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.6.2013, podľa ktorého v rozpore so zákonom, ani s inými právami navrhovateľa nie je, ak súd na vzťah založený zmluvou o úvere, ktorá je vo výpočte ustanovení § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka, aplikoval ustanovenie Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských veciach. Tiež poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3MCdo 14/2014: „...ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka (podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva) sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou“. Uplatnili námietku premlčania nároku navrhovateľa s tým, že Občiansky zákonník ustanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, čím je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohol byť dôvodne podaný návrh na začatie konania (actio nata). V tejto súvislosti poukázali aj na súdnu prax (R 28/1984), podľa ktorej, ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dluhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať. Preto prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. V danom prípade veriteľ mohol úver zosplatiť, už keď ako dlžníci boli v omeškaní so splatením jednej splátky o viac ako 10 dní, a od tohto momentu zároveň začala plynúť premlčacia doba. Ďalej namietali aktívnu legitimáciu na strane navrhovateľa. Uviedli, že zákonná výlučka v ustanovení § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách (účinného v čase postúpenia pohľadávky) dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Predpokladom postúpiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je: a/ aby bol klient ohľadom tejto pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní, b/ aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom, a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Navrhovateľ nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť na neho postúpená pohľadávka voči ním (odporcom v 1, 2 a 3 rade), boli tieto podmienky postupne splnené. Tiež pre absenciu výpisu z úverového účtu alebo iného dôkazu o bezhotovostnej operácii v prospech účtu dlžníkov (odporcov v 1 a 2 rade), nie je možné považovať za dokázanú existenciu pohľadávky navrhovateľa zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Uviedli ďalej, že z ustanovenia § 92 ods. 8 vety prvej zák. č. 483/2001 Z. z. jednoznačne vyplýva, že banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, t. j. záväzku v omeškaní. Banka tak môže postúpiť iba nesplácanú časť peňažného záväzku (spolu s príslušenstvom), a celý záväzok až po jeho predchádzajúcom zosplatení. Poukázali aj na dôvodovú správu k § 92 zák. č. 483/2001 Z. z. s tým, že z nej vyplýva, že v tomto ustanovení sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva, pričom v odseku 7 (neskôr odsek 8) sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dluhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Keďže Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 4.11.2009 je pre rozpor so zákonom neplatným právnym úkonom, právny predchodca navrhovateľa zostal naďalej veriteľom svojej pohľadávky. Tiež samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru navrhovateľom je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a ktoré modifikuje ustanovenie § 565 vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Ak sa v spotrebiteľskej zmluve dohodla strata výhody splátok (čl. 7 bod 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok), má veriteľ právo od dlžníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Ak chce toto právo uplatniť, môže však tak urobiť len, ak od splatnosti nezaplatenej splátky uplynula najmenej 3 mesačná lehota. Až

po jej uplynutí nastane strata výhody splátok upravená v § 565 Občianskeho zákonníka (ak je súčasne splnená podmienka o upozornení dlžníka, že veriteľ požaduje zaplatenie celej pohľadávky). Uplynutie 3 mesačnej lehoty od splatnosti nezaplatenej splátky, teda nepostačuje na splatnosť celého peňažného dlhu. Zákon navyše vyžaduje, aby veriteľ upozornil dlžníka, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí vopred notifikovať uplatnenie svojho práva aspoň v 15 dňovej lehote (teda nemožno jedným oznámením upozorniť dlžníka, že je v omeškaní, a zároveň tým istým oznámením vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru). Až po jej uplynutí sa právo na zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky stáva účinným. Obsahom upozornenia adresovaného dlžníkovi pritom má byť, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky.

Dňa 23.9.2014 (došlo dňa 26.9.2014) do konania ako vedľajší účastník na strane odporcov v 1, 2 a 3 rade vstúpilo občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava, IČO: 42362962.

Odporcovia v 1, 2 a 3 rade so vstupom uvedeného občianskeho združenia do konania, ako vedľajšieho účastníka na ich strane súhlasili.

Dňa 28.1.2015 navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal námietku proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7C 102/2014-150 zo dňa 27.4.2015 pripustil vstup občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava, IČO: 42362962 do konania, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcov v 1, 2 a 3 rade.

Vedľajší účastník na strane odporcov v 1, 2 a 3 rade, prostredníctvom právneho zástupcu poukazoval na písomné a ústne prednesy právneho zástupcu odporcov v 1, 2 a 3 rade.

Navrhovateľ v písomných podaniach zo dňa 14.10.2014, zo dňa 26.5.2015, zo dňa 26.6.2015, zo dňa 3.7.2015, prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že z gramatického výkladu nielen prvej, ale aj druhej vety ustanovenia § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy, a to: a/ peňažný záväzok ako celok, b/ časť peňažného záväzku. Ak sa pritom v prvej vete súvetia použil pojem peňažný záväzok ako celok s tým, že zákonodarca jednoznačne identifikoval súčasne aj pojem časť peňažného záväzku, tak je potom zrejmé, že ak v druhej vete súvetia použije pojem z prvej vety súvetia, bude ho chápať v tom istom význame. Podľa jeho názoru, správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatenú pohľadávku, možno potvrdiť tiež posúdením druhej vety tohto ustanovenia. V ňom je uvedené nasledovné: „Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient pohľadávky (poznámka navrhovateľa: zákonodarca opäť cielene použil pojem pohľadávka, nie jej časť) uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta sa splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.“ Toto ustanovenie nadväzuje na predchádzajúcu, teda prvú vetu ustanovenia. Jeho zmyslom je vyjadrenie podmienky, že pokiaľ dlžník uhradil banke tú časť záväzku, s plnením ktorej bol v omeškaní, a to v čase pred postúpením pohľadávky, právo banky postúpiť celú pohľadávku, najmä jej nezaplatený zostatok, zaniká. Podľa dôvodovej správy k ustanoveniu § 92 ods. 7 (teraz ods. 8) zák. č. 483/2001 Z. z. v tomto odseku sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa jeho názoru, pod slovným spojením „nesplácaný dlh“ je treba rozumieť dlh dlžníka v podobe vrátenia celého poskytnutého úveru veriteľovi, nakoľko tento dlh vzniká už poskytnutím úveru dlžníkovi, ktorý ho má len možnosť vrátiť v splátkach postupným splácaním za zmluvne dohodnutých podmienok. Banka preto môže postúpiť peňažný záväzok, ako celok, vrátane jeho príslušenstva. Poukázal na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL. M., publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015, podľa ktorého účelom § 92 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 ods. 8 pritom nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Hlavným účelom § 92, aj podľa dôvodovej správy zákona o bankách, je prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Doc. JUDr. Kristián Csacha, PhD., LL. M. navrhol vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia pohľadávky tak, ako to urobil český Najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor a to, že porušenie bankového tajomstva, vrátane porušenia § 92 ods. 8 nevedie k súkromnoprávnej

sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám predpokladaným zákonom o bankách. Podľa jeho (navrhovateľa) názoru, potom doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Mimoriadna splatnosť úveru nastala dňa 18.12.2013, a to postupom podľa § 53 ods. 9 O.s.p.. Poukázal na ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. Ak by sa aj s ohľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, v určitých smeroch pripustila aplikácia Občianskeho zákonníka, tak podľa jeho názoru, táto aplikácia sa v žiadnom prípade nemôže vzťahovať na posudzovanie premlčania, lebo predmetná Zmluva o splátkovom úvere je absolútnym obchodom a je potrebné preto použiť úpravu Obchodného zákonníka, bez ohľadu na spotrebiteľský charakter zmluvy. Ustanovenie o premlčacej dobe nie je ustanovením, ktoré by smerovalo k ochrane spotrebiteľa, a preto nie je možné pre otázku premlčania vyvodzovať použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní nie je ustanovením diskriminujúcim dlžníka (spotrebiteľa) len preto, že premlčacia doba k uplatneniu práv zo zmluvy podľa Obchodného zákonníka je dlhšia, ako podľa Občianskeho zákonníka. Ustanovenie Obchodného zákonníka o premlčaní je ustanovením vyváženým vo vzťahu k obojstranným stranám, nejde o ustanovenie diskriminujúce spotrebiteľa vo vzťahu k veriteľovi v tom zmysle, že by v dôsledku aplikácie príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní povinnosti dlžníka mnohonásobne prevážili nad jeho právami.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcov v 1, 2 a 3 rade, oboznámením sa so Zmluvou o splátkovom úvere č. 0372377060 zo dňa 8.4.2005, s Dohodou o ručení, s Všeobecnými obchodnými podmienkami, s oznámením o postúpení pohľadávky, s podacím hárkom, so Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE a s jej prílohou č. 1, s pokusom o zmier zo dňa 29.11.2013, s vyjadreniami Slovenskej sporiteľne, a.s., s prehľadom transakcií, so Sadzobníkom.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0372377060 zo dňa 8.4.2005 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, ako veriteľ a odporcovia v 1 a 2 rade, ako dlžníci. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť odporcom v 1 a 2 rade úver vo výške 300.000,- Sk, a záväzok odporcov v 1 a 2 rade splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami po 4.090,- Sk, vždy k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2005 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 20.3.2015. Účastníci zmluvy si dohodli úrokovú sadzbu 10,10% ročne. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 4,96%.

Z Dohody o ručení zo dňa 8.4.2005 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, ako veriteľ a odporca v 3 rade, ako ručiteľ. Podľa čl. I. ručiteľ má vedomosť o tom, že veriteľ dňa 8.4.2005 s odporcami v 1 a 2 rade, ako s dlžníkmi uzavrel Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX o poskytnutí úveru vo výške 300.000,- Sk. Podľa čl. II. ručiteľ týmto vyhlasuje, že uspokojí pohľadávky veriteľa a ich príslušenstvo, ktoré vzniknú zo Zmluvy o splátkovom úvere.

Z prehľadu transakcií vyplýva, že odporcovia v 1 a 2 rade úver vyčerpali dňa 8.4.2005 v celkovej výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), ktoré čerpanie peňažných prostriedkov je v platobnej histórii označené ako „Bezhot. čerpanie úveru“. Z poskytnutého úveru uhradili celkovo sumu 1.092,59 eur (úhrady sú v platobnej histórii označené ako „Bezhot. splátka úveru obyv.“ a „Bezhot. splátka úveru“) nasledovne: dňa 8.4.2005 4.000,- Sk, dňa 20.5.2005 409,50,- Sk, dňa 14.6.2005 3.680,50,- Sk, dňa 20.6.2005 3.688,- Sk, dňa 23.9.2005 12.672,- Sk, dňa 20.10.2005 140,60,- Sk, dňa 2.11.2005 3.168,20,- Sk, dňa 20.12.2005 5.156,70,- Sk, z ktorých úhrad právny predchodca navrhovateľa na istinu započítal sumu 941,33 eur, na poplatky sumu 132,78 eur a na úrok z omeškania sumu 18,49 eur. Poplatky za správu účtu a poplatky za upomienky v celkovej výške 149,69 eur sú v platobnej histórii označené ako „zaúčtovanie poplatku s kapitalizáciou“, zmluvný úrok v celkovej výške 6.049,15 eur je v platobnej histórii označený ako „Zaúčt. riadnych úrokov s kapitalizáciou“ a vyčíslený je za príslušné obdobie (kalendárny mesiac). Podľa špecifikácie predloženej navrhovateľom (č. I. 81 spisu) istina predstavuje súčet položiek „Bezhot. čerpanie úveru“ + „Zaúčtovanie poplatku s kapitalizáciou“ + „Zaúčt. riadnych úrokov s kapitalizáciou“ mínus úhrady odporcov v 1 a 2 rade započítané na istinu (9.958,18 eur + 149,69 eur + 6.049,15 eur + 941,33 eur = 15.215,68 eur). Navrhovateľ predmetom konania urobil nárok o zaplatenie splátok úveru, splatných od 20.6.2010 do 20.3.2015 v počte 58, v celovej výške 7.874,08 eur.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE zo dňa 4.11.2009 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú Slovenská sporiteľňa, a.s., ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, ako postupca a spoločnosť navrhovateľa, ako postupník. Podľa čl. I. Zmluvy, jej predmetom je pohľadávka špecifikovaná v Prílohe č. 1. V Prílohe č. 1 k Zmluve je uvedený zostatok pohľadávky ku dňu postúpenia 9.958,17 eur. V časti: ostatné príslušenstvo je suma 2.480,60 eur, v časti počet dní omeškania: 1415 dní, v časti výška omeškanej splátky: 6.371,24 eur.

V podaní označenom ako: Oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka zo dňa 20.11.2009 postupca odporcom v 1, 2 a 3 rade oznámil, že pohľadávku: 41700 - spotrebný úver, číslo úveru XXXXXXXXXXXX, názov a dátum uzatvorenia zmluvy: C.5, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE zo dňa 4.11.2009 vo výške 17.696,28 eur s príslušenstvom postúpil spoločnosti navrhovateľa (č. I. 10, 11, 212).

V podaní zo dňa 29.11.2013, označenom ako Pokus o zmier navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu odporcom v 1, 2 a 3 rade oznámil: „dnešným dňom bola Vaším veriteľom vyhlásená mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru“. Vyzval ich k úhrade dlžnej sumy 17.216,68 eur (istina 14.735,68 eur, úrok z omeškania 2.480,60 eur), a to v lehote 15 dní odo dňa doručenia oznámenia (č. I. 21, 22, 23). Uvedené oznámenie, za účelom jeho doručenia adresátom bolo na pošte podané dňa 29.11.2013 (č. I. 213).

Dňa 25.8.2014 Slovenská sporiteľňa, a.s., ústredie Bratislava tunajšiemu súdu písomne oznámila, že z jej strany nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru vzniknutého zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0372377060 zo dňa 8.4.2005.

Dňa 11.6.2015 tunajší súd vyzval Slovenskú sporiteľňu, a.s., aby sa s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. vyjadrila, či pred uzavretím Zmluvy o postúpení pohľadávok odporcov v 1, 2 a 3 rade písomne vyzývala k splneniu peňažného záväzku, ak áno, aký počet dní boli v omeškani, a aby o tom predložila listinný dôkaz. Dňa 9.7.2015 Slovenská sporiteľňa, a.s. tunajšiemu súdu písomne oznámila, že vzhľadom na to, že uplynula lehota požadovaná zákonom pre uchovávanie dokladov a príslušnej dokumentácie, k výzve súdu sa vyjadriť nevie, lebo dokumentáciou už nedisponuje.

Z účastníckej výpovede odporcu v 1 rade vyplýva, že peňažné prostriedky z poskytnutého úveru s odporkyňu v 2 rade použili na účel, a to splatenie inej pôžičky. Úver prestal splácať z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. Nevedel sa vyjadriť, či mu právny predchodca navrhovateľa zaslal písomné výzvy na úhradu peňažného záväzku.

Z účastníckej výpovede odporkyne v 2 rade vyplýva, že si nepamätá, aké informácie pred uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere jej banka poskytla, a ani či si ju a Všeobecné obchodné podmienky prečítala. Popierala, že by jej navrhovateľ a jeho právny predchodca doručoval písomné výzvy na úhradu peňažného záväzku. S odporcom v 1 a 2 rade úver vyčerpali, a to vo výške uvedenej v zmluve.

Odporca v 3 rade v účastníckej výpovedi potvrdil, že podpísal Dohodu o ručení. Na pojednávaní dňa 28.7.2015 uviedol, že si už nepamätá, či mu pôvodný veriteľ zaslal výzvu, aby dlh splnil.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 8.4.2005, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 8.4.2005 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu 8.4.2005 spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Dňa 8.4.2005 medzi právnym predchodcom navrhovateľa, ako veriteľom a odporcami v 1 a 2 rade, ako dlžníkmi bola uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0372377060. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť odporcom v 1 a 2 rade úver vo výške 300.000,- Sk a záväzok dlžníkov úver splatiť pravidelnými mesačnými splátkami po 4.090,- Sk, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2005 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 20.3.2015. Ručiteľský záväzok, na základe Dohody o ručení zo dňa 8.4.2005, prevzal odporca v 3 rade.

Zmyslom ochrany spotrebiteľa v Európskej únii je ochrana tých osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, nie však z dôvodu dosiahnutia zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej strany.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. S účinnosťou od 25.11.2004 (do 30.6.2007) pritom tento zákon v § 23a definoval spotrebiteľské zmluvy, ako zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Občiansky zákonník v § 52 ods. 1, v období účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007 definoval spotrebiteľskú zmluvu tak, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Predmetná zmluva o splátkovom úvere bola uzavretá dňa 8.4.2005, teda za účinnosti novely Občianskeho zákonníka č. 150/2004 Z. z., ktorým zákonom bola do nášho právneho poriadku prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Podľa čl. 1 ods. 1 smernice, účelom smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa týkajú nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a takto je potrebné vykladať aj ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka, účinné do 31.12.2007. Smernica č. 93/13/EHS síce neurčila zmluvné typy, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, avšak každá zmluva upravená zákonom môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou.

Aj zmluvy uzavreté podľa iných zákonov, ako je Občiansky zákonník, možno teda považovať - vzhľadom na ich povahu - za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje (napr. zmluva o bežnom účte, zmluva o vkladovom účte, zmluva o úvere). Musí však byť dodržaná podmienka, že sa tieto zmluvy uzatvárajú medzi dodávateľom v rámci jeho podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom, ktorý nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a nemá možnosť ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Právny predchodca navrhovateľa bol osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti, vystupovala v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzavretia a je i veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 8.4.2005. Vzhľadom na to, že odporcovia v 1 a 2 rade pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti, úver im pritom bol poskytnutý na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (z účastníckej výpovede odporcu v 1 rade vyplýva, že s odporkyňou v 2 rade ho v skutočnosti použili na splatenie iného úveru, resp. pôžičky) a nemohli ani individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, potom je potrebné ich považovať za

spotrebiteľov v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka a zároveň sú spotrebiteľmi aj podľa § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 8.4.2005. Predmetný úver je potom spotrebiteľský, čo určuje aj spotrebiteľský charakter jeho zabezpečenia vo forme ručenia. Pokiaľ navrhovateľ v žalobnom návrhu uviedol, že na predmetnú zmluvu sa nevzťahuje ustanovenie § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu jej uzavretia, ide o nesprávny názor. Podľa gramatického výkladu § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom do 31.12.2007 síce možno dospieť k záveru, že úprava spotrebiteľských zmlúv, a teda vo svojej podstate aj ochrana spotrebiteľa má svoje miesto len u zmlúv, ktoré sú upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, takýto výklad je však zjednodušený. Pri výklade tejto občianskoprávnej úpravy je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto úprava je, ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, implementáciou smernice Rady č. 93/13/EHS (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 11Co 6/2015, Krajského súdu Trnava č. k. 25Co 500/2014, Krajského súdu Prešov č. k. 7Co 366/2014).

Súd nepopiera, že Zmluva o splátkovom úvere je absolútnym obchodom (tretia časť Obchodného zákonníka). Je však v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). S účinnosťou zák. č. 150/2004 Z. z. došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premičania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami. Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať, avšak nie je žiadny dôvod na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky, vrátane premičania v spotrebiteľskej zmluve má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľa výhodnejšia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR číslo 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu Prešov č. 6Co 26/2012, rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013, rozsudok Krajského súdu Trenčín číslo 6Co 233/2014). Súd poukazuje aj na novelu Občianskeho zákonníka, vykonanú zák. č. 102/2014 Z. z. v znení zák. č. 151/2014 Z. z., ktorá v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“

Podľa § 1 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom ku dňu 4.11.2009 tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite, dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka, banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Účastník, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu.

Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 483/2001 Z. z. o bankách: „V ustanoveniach odsekov 1 až 7 sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva. Ide o zjednodušenie zabezpečenia nápravy majetkovej ujmy, ktorá vznikla v dôsledku chýb pri vykonávaní platobného a zúčtovacieho styku. Môže ísť napríklad o majetkovú ujmu vzniknutú chybným prevodom peňažných prostriedkov na nesprávny účet, prípadne na správny účet, ale v nesprávnej výške. Ďalej ide o úpravu možnosti, aby banky bez porušenia bankového tajomstva poskytli svojim právnym zástupcom informácie o tých záväzkoch klientov, ktoré si klienti bánk a pobočiek zahraničných bánk riadne a včas neplnia, a to na účely vymáhania splnenia týchto záväzkov klientov. Umožňuje sa tiež, aby sa banky navzájom informovali o neseriózných klientoch, čo môže prispieť k predchádzaniu škodám, ktoré by im inak neseriózni klienti, najmä neplatiči dlhov, mohli spôsobiť. V odseku 7 (v čase uzavretia predmetnej Zmluvy o postúpení pohľadávok odsek 8) sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákon tiež upravuje poskytovanie úhrady nákladov banke za to, že v niektorých zákonom určených prípadoch podá oprávneným osobám a orgánom správu o svojom klientovi...“.

Podľa uvedenej dôvodovej správy hlavným účelom § 92 zák. č. 483/2001 Z. z. bolo teda nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia pohľadávky banky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Na postúpenie pohľadávky postupcom, ktorým je banka sa preto okrem všeobecnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 524 Občianskeho zákonníka vzťahuje aj špeciálna právna úprava, ktorú predstavuje zákon o bankách. Ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., totiž charakterizujú nasledovné aspekty: 1/ postupiteľnosť bankovej pohľadávky, 2/ predchádzajúca písomná výzva klientovi, 3/ omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní, 4/ postúpenie sa týka časti peňažného záväzku v omeškaní, 5/ postupiteľnosť aj tretej osobe, 6/ nevyžaduje sa súhlas klienta.

Dňa 4.11.2009 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., ul. Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, ako postupcom a navrhovateľom, ako postupníkom bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE. Slovenská sporiteľňa, a.s. má pritom štatút banky, a pri uzavretí uvedenej zmluvy bola povinná dodržiavať zákon o bankách.

Z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE vyplýva, že zostatok pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa ku dňu postúpenia je 9.958,17 eur s tým, že výška omeškanej splátky je 6.371,24 eur. Postupca navrhovateľovi ako postupníkovi oznámil, že odporcovia v 1, 2 a 3 rade sú v omeškaní po dobu 1415 dní. Ako istina - celkom je uvedená suma 17.696,28 eur.

Dňa 20.11.2009 pôvodný veriteľ odporcom v 1, 2 a 3 rade písomne oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE, pohľadávku vo výške 17.696,28 eur postúpil navrhovateľovi. Z písomného vyjadrenia Slovenskej sporiteľne, a.s. vyplýva, že pred uzavretím uvedenej zmluvy nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru vzniknutého zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0XXXXXXX z dňa 8.4.2005.

Z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu (porovnaj aj dôvodovú správu). Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila zmluvou dňa 4.11.2009 navrhovateľovi pohľadávku z úveru v celom rozsahu, postupovala v rozpore s uvedeným ustanovením. Totiž, ak ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti, neuplynula doba konečnej splatnosti úveru), nebola oprávnená, ako postupca postúpiť v celosti svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho inému subjektu (navrhovateľovi). Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka mohla postúpiť iba svoju splatnú pohľadávku (časť záväzku po jeho splatnosti) a za súčasného splnenia písomnej výzvy, a po uplynutí zákonom stanovenej doby omeškania. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. teda môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už: 1/

splatnými („dospelé“ splátky), 2/ a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia však byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 6Co 119/2013, Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co 203/2015, Krajského súdu Trenčín č. k. 5Co 273/2014). Z prvej vety § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. jednoznačne vyplýva, že banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu tomuto (treba rozumieť záväzku v omeškaní) peňažnému záväzku.

Navrhovateľ žalobným návrhom predmetom konania urobil nárok o zaplatenie sumy 7.874,08 eur s tým, že ide o splátky splatné od 20.6.2010 do 20.3.2015, v počte 58, pričom splátky pôvodne splatné od 20.12.2013 do 20.3.2015 sa stali splatnými dňa 18.12.2013, kedy vyhlásil (navrhovateľ) mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE bola splatnou časť pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa, a to „dospelé“ splátky vo výške 6.371,24 eur. Z platobnej histórie vyplýva, že odporcovia v 1 a 2 rade, ako dlžníci poslednú splátku zaplatili dňa 20.12.2005 (vo výške 5.156,70,- Sk). So zaplatením sumy 6.371,24 eur pred postúpením pohľadávky, boli preto v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Na výzvu súdu, aby sa vyjadrila, či pred uzavretím Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE vyzvala písomnou formou odporcov v 1, 2 a 3 rade k úhrade časti svojho peňažného záväzku, a ak áno, aby predložila o tom listinný dôkaz, Slovenská sporiteľňa, a.s. reagovala vyjadrením, že vzhľadom na to, že uplynula lehota požadovaná zákonom pre uchovávanie dokladov a príslušnej dokumentácie, listinný dôkaz nemôže predložiť. Súčasne uviedla, že podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. súvisiacu dokumentáciu o záväzkovom právnom vzťahu odovzdala postupníkovi. Navrhovateľ, prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní dňa 28.7.2015 uviedol, že okrem tých listinných dôkazov, ktoré súdu predložil, iné už súčasťou jeho interného spisu nie sú. Medzi navrhovateľom predloženými dokladmi sa však nenachádza výzva banky (o zaplatenie 6.371,24 eur), ktorá by bola adresovaná odporcom v 1, 2 a 3 rade a zodpovedala by výzve, akú vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z.. Slovenská sporiteľňa, a.s. v prípade sumy 6.371,24 eur postúpila navrhovateľovi síce splatnú pohľadávku, u ktorej však nebola dodržaná písomná forma výzvy klientom (odporcom v 1, 2 a 3 rade), resp. ju navrhovateľ nepreukázal. Preto, pokiaľ ide o postúpenie pohľadávky vo výške 6.371,24 eur, Zmluva o postúpení pohľadávky v tejto časti je pre rozpor so zákonom o bankách (§ 92 ods. 8), podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatná. Zaplatenia uvedenej sumy sa však navrhovateľ ani nedomáhal, a ako to už bolo uvedené, predmetom konania urobil nárok o zaplatenie 7.874,08 eur (s tým, že ide o splátky splatné od 20.12.2013 do 20.3.2015), ktorá suma ku dňu 4.11.2009 bola ale bankou nezosplatenou časťou úveru, so zaplatením ktorej odporcovia v 1, 2 a 3 rade preto ani neboli v omeškaní. Banka v tejto časti (u sumy 7.874,08 eur, ale aj u sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou 17.696,28 eur a súčtom súm 6.371,24 eur plus 7.874,08 eur) previedla na navrhovateľa viac práv, než mala (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co 203/2015). Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE je preto aj v druhej časti, a teda v celosti neplatným právnym úkonom. Faktom je, že ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. má aj textovú časť: to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Súčet omeškaní klienta presahujúci jeden rok, je však potrebné dať do súvislosti so situáciou, akú predpokladá § 92 ods. 8 veta druhá pred bodkočiarkou. Ak by sa veta za bodkočiarkou druhej vety vzťahovala aj na situáciu predpokladanú vetou prvou, tak by bola uvedená za ňou, resp. ako jej súvetie.

Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Citované ustanovenie zákona, okrem iného, zakazuje postúpiť také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu, pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky uložené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zák. č. 483/2001 Z. z., ako aj obsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom (postupníkom) a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom (postupcom - bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť

o záležitostiach dlžníka (porovnaj rozhodnutie Okresného súdu Galanta č. k. 15C 33/2014). Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých - už uvedených podmienok, splnenie ktorých však v konaní nebolo preukázané. Postúpenie pohľadávky tak bolo v rozpore aj s ustanovením § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účelom uvedeného ustanovenia totiž, okrem iného, je aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch podľa § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania platnosti zmluvy o postúpení.

Súd pri rozhodovaní vo veci zohľadnil ustanovenie špeciálnej právnej úpravy a dospel k záveru, že navrhovateľ nie je aktívne legitimovaným subjektom v konaní.

Súd poukazuje na to, že navrhovateľ nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý nemožno podriaďovať pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to, navrhovateľ nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava č. k. 6Co 203/2015). Navyše, súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré modifikuje ustanovenie § 565 vo vzťahu ku spotrebiteľským zmluvám. Ak sa v spotrebiteľskej zmluve dohodla strata výhody splátok (čl. 7 bod 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok), má veriteľ právo od dlžníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Ak chce toto právo uplatniť, môže tak urobiť, len ak od splatnosti nezaplatenej splátky uplynula najmenej 3 mesačná lehota. Až po jej uplynutí nastane strata výhody splátok upravená v § 565 (ak je súčasne splnená podmienka o upozornení dlžníka, že veriteľ požaduje zaplatenie celej pohľadávky). Uplynutie 3 mesačnej lehoty od splatnosti nezaplatenej splátky, nepostačuje na splatnosť celého peňažného dlhu. Zákon navyše vyžaduje, aby veriteľ upozornil dlžníka, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí teda vopred notifikovať uplatnenie svojho práva aspoň v 15 dňovej lehote, nemožno jediným oznámením upozorniť dlžníka, že je v omeškaní, a zároveň tým istým oznámením vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Po jej uplynutí sa právo na zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky stáva účinným. Obsahom upozornenia je, že veriteľ si uplatní právo na zaplatenie celej pohľadávky. V pokuse o zmier zo dňa 29.11.2013 navrhovateľ, prostredníctvom právneho zástupcu odporcom v 1, 2 a 3 rade oznámil, že uvedeným dňom vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, že dlžná suma predstavuje 17.216,28 eur a vyzval ich, aby ju zaplatili najneskôr do 15 dní od doručenia oznámenia (oznámenie na pošte bolo podané dňa 29.11.2013), a ak ju neuhradia, uplatní si svoj nárok na súde. Navrhovateľ nebol, ako to už bolo uvedené, oprávnený úver zosplatiť a navyše ho zosplatiť v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď vopred nenotifikoval uplatnenie svojho práva.

Súd návrh zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa, preto už dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania neposudzoval.

O trovách konania rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).